

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय

राजगुरुनगर

प्रथम वर्ष कला

सेमिस्टर पहिले

विद्यापीठ संकेतस्थळ अभ्यासक्रम लिंक

http://collegecirculargurunagar.ac.in/sites/documents/Syllabus%202019/FYBA%20History%20Syllabus%202019_1_27.062019.pdf

इतिहास अभ्यासक्रम

प्रारंभिक भारत : प्रागैतिहासिक काळ ते मौर्यकाळ

प्रारंभिक भारत : प्रागैतिहासिक काळ ते मौर्यकाळ

घटक १ : प्रारंभिक भारत : साधने आणि प्रागैतिहासिक काळ [१२]

अ) प्रारंभिक इतिहासाचे महत्त्व

ब) इतिहासाची साधने - पुरातत्वीय (भौतिक अवशेष), आलेख (शिलालेख, गुफालेख इ.), नाणकशास्त्र (नाणी), वाङ्मयीन साधने, परकीय प्रवास वर्णने

क) पुरापाषाण युग, मध्यपाषाण युग, नवाश्म युग आणि ताम्रपाषाणयुगीन संस्कृती : संक्षिप्त आढावा

घटक २ : हडप्पा संस्कृती : कास्ययुगीन सभ्यता [१२]

अ) भौगोलिक विस्तार, नगररचना, व्यापार आणि धार्मिक रीतीरिवाज

ब) कला, हस्तकला आणि तांत्रिक ज्ञान : मृदभांडी, मुद्रा, मणी, प्रतिमा, मातीच्या शोभेच्या मूर्ती, धातुकाम, लिपी आणि ज्हास

घटक ३ : वैदिक संस्कृती, धार्मिक विद्रोह : जैन आणि बौद्ध धर्म [१२]

अ) वैदिक उत्तर वैदिक काळातील संस्कृती : मूळ स्थान, जमातींची राज्यव्यवस्था, सामाजिक विभागणी, धार्मिक विधी आणि तत्वज्ञान

ब) जैन आणि बौद्ध धर्म : उदयाची कारणे, शिकवण, योगदान आणि महत्त्व

घटक ४ : महाजनपदांचा उदय आणि मौर्यकाळ [१२]

अ) महाजनपदे, मगधच्या साम्राज्याचा उदय आणि विकास

ब) मौर्यकाळ : चंद्रगुप्त मौर्य, सम्राट अशोक आणि त्याचे धम्मविषयक धोरण

क) मौर्यांचे प्रशासन, अर्थव्यवस्था, ज्हास आणि महत्त्व